

Röjning

en investering för framtiden



 **NORRA**
Skogsägarna

www.norra.se

Varför bör Du röja din skog?

Röjning ska ses som en investering i fastigheten! En investering som oftast betalar sig redan vid första gallringen 10–15 år senare.

Efter röjning ökar det enskilda trädets volymtillväxt vilket höjer avverkningsnettot. Vid första gallringen kan nettot vara 50–60 kr högre per m³fub om beståndet röjts än om det lämnats oröjt.

När Du röjer sparas de kvalitativt bästa träden.

Rätt trädslag för marktypen röjs fram så markens produktionsförmåga utnyttjas.

Ett röjt bestånd har bättre motståndskraft mot snöbrott, svampsjukdomar och vindskador.

Har Du ett röjningsbehov?

Ett bestånd behöver normalt röjas en gång under dess omloppstid. Om det finns kraftigt lövuppslag eller om man vill tillämpa kvalitetsskogsskötsel av tall kan det krävas två röjningar.

Ett röjningsbehov kan föreligga om antalet stammar per hektar överstiger ca 4000 stammar. Ett bestånd kan dock vara så gruppställt att det måste röjas trots att medelstamantalet är lägre än ovan. Ett bra hjälpmedel är titta i din skogsbruksplan, där ska dina eventuella röjningsbehov vara angivna.

Hur går en röjning till?

Röjning utförs normalt när beståndets medelhöjd är 2–3 meter. Är det stor risk för älgskador bör man vänta tills beståndet nått över 4 meter innan röjning. Tänk på att ju högre medelhöjd desto dyrare röjning, vid röjning över 2–3 meters medelhöjd ökar kostnaden dramatiskt!



Röjning utförs i de allra flesta fall manuellt med en röjsåg. I dagsläget finns ingen tillräckligt bra mekaniserad metod utvecklad. Röjning är ett arbete som kräver bra fysik, då det är ett av de tyngsta jobben i skogsbruket. Professionella röjare som arbetar åtta timmar om dagen kan röja mellan 0,5 och 2 hektar om dagen beroende på hur objektet ser ut. Är Du ovan kan hälften av denna prestation vara nog så bra.

Vid röjning strävar man i första hand efter att röja fram ett lämpligt antal huvudstammar av rätt trädslag. I andra hand försöker man skapa ett jämnt krontak där höjdskillnaderna ej får vara för stora. Till sist ska man försöka få huvudstammarna jämnt fördelade över arealen. Observera att bistammar tillkommer till nedanstående rekommenderat antal huvudstammar. Minsta avstånd mellan två huvudstammar är 0,6 meter.

	Svaga	Medelgoda marker	Goda
Tall	1 700–2 100	2 100–2 500	2 500–2 900
Gran	1 600–2 000	1 900–2 300	2 300–2 700

Tabell 1: Lämpligt antal huvudstammar per hektar efter röjning.

Röjning kan ske på många olika sätt. Den vanligaste röjningsformen är att röja fram de huvudstammar man vill ha kvar och lämna stammar, som ej bedöms skada huvudstammarna. Denna metod benämns **punktröjning**. Man röjer då inte heller områden som aldrig kommer att avverkas, t.ex. kantzoner mot vattendrag och vägkanter.

Tidigare var s.k. **totalröjningar** vanligast där man helt städade bestånden. Detta är idag inte motiverat vare sig biologiskt eller ekonomiskt.

Underväxtröjning kan behövas före gallring eller slutavverkning. Vid underväxtröjning tar man bort träd som inte ger gagnvirke men som hindrar avverknings- och återväxtarbetet. En underväxtröjning ger lägre avverkningskostnader samtidigt som kvaliteten på markberedning och plantering blir bättre.

Övrig röjning kan t.ex. vara att siktröja, röja i vägkanter och vid avläggsplatser eller att röja fram kulturlämningar och naturvårdsområden.

Hur mycket måste Du investera?

I normalfallen ligger investeringen i en röjning på mellan 2 000–3 000 kr per hektar om man nyttjar en röjningsentreprenör. Eftersatt röjning kan bli betydligt dyrare.

Det som inverkar mest på kostnaden per hektar är röjningsform, stamantal, lövandel, medelhöjd samt hur terrängen ser ut.



Figur: Värdeutveckling med och utan röjning. Med röjning blir diameterutvecklingen bättre vilket innebär lägre avverkningskostnader och högre virkespriser vid framtida avverkningar.

Kan Du göra det själv?

Röjning är ett arbete som direkt påverkar det framtida beståndets utveckling. Det är därför mycket viktigt att röjningen utförs på rätt sätt. Har Du kunskapen att röja är det ett roligt arbete att utföra själv eftersom Du ser ett direkt resultat av ditt arbete och det ser fint ut efteråt. Var dock medveten om tidsåtgången och låt inte tidsbrist hindra dig från att investera i din skog. Lokala entreprenörer kan göra jobbet i stället och Du stärker därmed din hembygd!

Vad kan Norra Skogsägarna hjälpa dig med?

Har Du inte möjlighet att röja själv erbjuder Norra Skogsägarna röjningsuppdrag. Norra Skogsägarnas inspektorer kan hjälpa dig att finna dina röjningsobjekt och tillsammans med dig, eller på ditt uppdrag, planera åtgärderna. På skogsbruksområdena anordnas ofta kortare kurser eller skogsdagar för dig som vill förbättra dina kunskaper. Kontakta din lokala inspektor för att se vad de kan göra för dig!

Vill Du veta mer om röjning rekommenderas att Du läser vår röjningsinstruktion.

Framtagen i samverkan med:



www.norra.se